III CZ 29/24

POSTANOWIENIE

21 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 21 listopada 2024 r. w Warszawie
zażalenia M. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
z 14 listopada 2023 r., I WSC 55/22 (I AGa 77/21),
w sprawie z powództwa N.spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.
przeciwko M. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
o zapłatę,

1. uchyla zaskarżone postanowienie

2. pozostawia orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego do rozstrzygnięcia w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

sp

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie postanowieniem z dnia 14 listopada 2023 r. odrzucił skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 29 marca 2022 r., wniesioną przez kuratora pozwanego. Wskazał, że Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 29 września 2023 r. zwrócił skargę kasacyjną po stwierdzeniu, że pozwany nie uiścił opłaty od skargi kasacyjnej i nie był wzywany do usunięcia tego braku. Zarządzenie z dnia 23 października 2023 r. wzywające do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej zostało doręczone kuratorowi pozwanego 25 października 2023 r. Kurator pozwanego nie uiścił opłaty od skargi kasacyjnej. W piśmie z dnia 30 października 2023 r. wniósł o uchylenie zarządzenia z 23 października 2023 r., powołując się na treść art. 96 ust. 1 pkt 5 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (dalej; u.k.s.c.). Sąd Apelacyjny stwierdził, że wobec nieopłacenia skargi przez skarżącego skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398^6 § 2 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie kurator pozwanego zarzucił naruszenia art. 398^6 § 2 k.p.c. w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 5 u.k.s.c. oraz naruszenie art. 45 § 1 Konstytucji. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z uzasadnienia postanowienia zaskarżonego zażaleniem wynika, że zarządzenie z dnia 23 października 2023 r., wzywające kuratora pozwanego do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej, zostało wydane w następstwie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2023 r., w którym stwierdzono istnienie braku skargi kasacyjnej w postaci opłaty od skargi kasacyjnej. Powyższe postanowienie Sądu Najwyższego nie ma jednak charakteru orzeczenia, o którym mowa w art. 398^{20} k.p.c., zawierającego wykładnię przepisów wiążąca dla Sądu drugiej instancji. Z tego względu stwierdzenie przez Sąd Apelacyjny, że brak uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej przez kuratora pozwanego, pomimo wezwania do uiszczenia tej opłaty, stanowi wystarczającą podstawę do odrzucenia skargi kasacyjnej nie było uzasadnione. Brak uiszczenia przez stronę opłaty sądowej może rodzić dla niej negatywne skutki jedynie wówczas, gdy wezwanie do

uiszczenia opłaty znajduje podstawę w obowiązujących przepisach. Konieczność dokonania przez Sąd Apelacyjny oceny czy skarga kasacyjna wniesiona przez kuratora pozwanego podlegała rzeczywiście opłacie sądowej było konieczne tym bardziej, że wniósł on o uchylenie zarządzenia z dnia 23 października 2023, podnosząc, że wydanie tego zarządzenia nastąpiło z naruszeniem art. 96 ust. 1 pkt 5 u.k.s.c., a wcześniej Sąd Apelacyjny stał na stanowisku, że powyższy przepis uzasadnia korzystanie przez kuratora pozwanego z ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych. Wydając zaskarżone postanowienie Sąd Apelacyjny nie ocenił zasadności wniosku kuratora pozwanego zawartego w piśmie procesowym z dnia 30 października 2023 r. i nie rozważył istnienia podstaw do zastosowania art. 96 ust. 1 pkt 5 u.k.s.c., co uzasadniało uwzględnienie zażalenia i uchylenie zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 398^{15} § 1 w zw. z art. 394^{1} § 3 k.p.c.

sp

[ł.n]